

Lektionen är helig

John Steinberg

Varför läggs det så mycket energi på kringaktiviteter i stället för att skolan satsar på undervisningen och på att höja undervisningens standard och kvalitet? Den svenska pedagogkåren förtjänar en bättre behandling. Våra barn och ungdomar förtjänar pedagoger som hinner förbereda sig för att kunna leda dem till kunskap och förståelse för omvärlden. Detta inleder John sin bok, *Lektionen är helig*, med.

Syftet med boken är att i arbetslaget undersöka och diskutera olika teman för att sen tillsammans skapa en handlingsplan. Om du frågar mig så är detta en perfekt bokcirkel-bok där man tillsammans med andra pedagoger kan synliggöra och diskutera problematiken kring att undervisningen inte alltid är i centrum.

John inleder boken med några grundläggande antaganden såsom att skolan bygger snarare på tyckande än forskning, undervisning ska stå i centrum, undervisningskvalitet ger arbetsro, skolans syfte är oklart, skolans historia är värdefull att studera, skolledaren är viktig, pedagogyrket är splittrat, pedagogiska samtal behövs, kvalitet går att påverka samt skolan och resultaten blir allt sämre. Han talar också om att skolutveckling består av hårdvara och mjukvara. Med hårdvara menar han exempelvis statistik och mätningar, skollag och styrdokument, handlingsplaner, lärarutbildning, dokumentationssystem. Medan med mjukvara handlar det mer om ledarskap, relationer, rykte, stämning, konflikthantering och kommunikation. Han poängterar att ingen av dessa är viktigare än någon annan för att hålla hög kvalitet utan dem i jämvikt är bäst. Han likställer det med en dator som kräver både sin hårdvara som mjukvara för att fungera. Dock anför han att vi i Sverige i många år har slarvat med hårdvaran. Det har legat mycket fokus på att alla ska vara trevliga mot varandra och att goda relationer skapas så kommer resten att ordna sig. Det är därför som politikerna på senare år har lagt stor vikt vid att utveckla hårdvaran i form av att de kräver ett större dokumentationsunderlag från pedagogerna, de gör om skollagen, ny lärarutbildning, fler nationella prov samt omformar betygssystemet. Detta är inte nödvändigtvis fel men det måste göras i balans med mjukvaran.

För att återkoppla till bokens syfte är att den är upplagd som en arbetsbok där Johns avsikt är att bidra med material som främjar pedagogiska diskussioner och utveckling på din förskola, skola eller ditt fritidshem. Han ger uppslag till undersökningar, observationer, diskussioner och experiment som du och ditt arbetslag kan samlas kring. Han ser gärna att man ses en timme i veckan och arbetar sig igenom de olika teman men hur upplägget ser ut

varierar såklart från skola till skola samtidigt som har är tydlig med att det är viktigt att förstå att utan konsekvens, disciplin, regelbundenhet och uppföljning blir det sällan något vettigt resultat.

Nu över till det konkreta upplägget.

Lektionen:

1. Startar ni i tid? → Undersök under en eller två veckor
2. Hur ofta bryts schemat? → Titta i kalendern fyra veckor tillbaka
3. Hur ofta är eleverna på plats? → Närvarostatistiken jämförs mellan en två veckors period och vad den borde vara
4. Hur ofta blir det avbrott under en lektion?
5. Hur ser dina första fyra minuter ut?
6. Hur ser dina instruktioner ut?
7. När är eleverna fokuserade och koncentrerade?
8. Hur fördelar du din tid under lektionen?
9. Kan dina elever studieteknik?

Pedagogen:

1. Vad gör du på dagarna? Hur använder du din tid?
2. När hittar du elev-flow? När är de uppslukade av uppgiften?
3. När hittar du ditt eget flow?
4. Hur använder du dina styrkor?
5. När blir du glad och stolt? → Föra "glädjedagbok" under en vecka
6. Vilka framgångar har du upplevt?
7. Hur bygger du positiva relationer? → En eller flera elevintervjuer
8. Hur tränar du att eleverna ska ta ansvar?
9. Vilka är dina didaktiska utmaningar?

Arbetslaget:

1. Vad pratar ni om på era arbetslagsmöten? → Utse en observatör
2. Vilka kompetenser finns i arbetslaget?
3. Vad menar ni med "lyckade" lektioner?
4. Vad menar ni med kvalitet?
5. Hur ger ni feedback?
6. Hur använder ni läromedel?
7. Vilka metoder använder ni? Vilken är din praktiska teori?
8. Vad vill ni studera tillsammans?
9. Hur tar ni vara på forskningen?
10. Vad läser ni?
11. Hur studerar ni en lektion del 1? Observera och samla på dig intryck

12. Hur studerar ni en lektion del 2? Ett fokusområde. Lesson study eller learning study
13. Hur gör ni en classroom walkthrough?
14. Hur fungerar co-coaching för er?

Skolan:

1. Vad fortbildar ni er i?
2. Hur många vuxna jobbar på skolan?
3. Finns det lärarkontinuitet? Kvalitetssäkring
4. Hur många projekt är på gång?
5. Hur många arbetsgrupper har ni?
6. Hur påverkas ni av skolans miljö?
7. Hur använder ni datorer och mobila verktyg?
8. Hur mycket bestämmer eleverna på skolan?
9. Var finns humorn?

HUR GÅR VI VIDARE?

En gyllene regel för utveckling är att bygga på styrkorna snarare än att hänga upp sig på svagheter!

Här nedan kommer några frågor som jag tycker kan vara bra att diskutera och fundera kring efter att ha läst boken:

- Vilka tankar har du efter att ha läst boken?
- Vad håller du med om och vad håller du inte med om i boken?
- Vad var bra och vad var inte bra i boken?
- Vad var svårt att förstå?
- Kan du jämföra bokens innehåll med några av dina erfarenheter?
- Vilken del (lektionen, pedagogen, arbetslaget eller skolan) känner du störst behov av att utveckla?
- Hur hade du velat arbeta med denna arbetsbok?
- Vad ser du för fördelar samt nackdelar med klassrumsobservationer?
- Vilka spår kommer denna bok att lämna hos dig efter att ha läst och diskuterat den?

Jag tycker detta är en fantastisk bok som verkligen har fått mig att tänka! Jag skulle vilja ta denna bok rakt in i vårt arbetslag och arbeta både teoretiskt och praktiskt med den. Det måste bara finnas tid och avsättas tid för detta, för det är som John skriver inledningsvis, för att skapa förändring krävs konsekvens, disciplin, regelbundenhet och uppföljning och därmed även tid till detta.

Referens:

Steinberg, J (2010). *Lektionen är helig – när undervisningen står i centrum*. Stockholm: lärarförlaget

www.charlottesteinwig.se

info@charlottesteinwig.se